

Östgotaspel

Östergötlands Spelmansförbund
www.ostgotaspel.se

Styrelsens ordf: Toste Länne

ordforande@ostgotaspel.se

Nr 4, dec 2013, årg 13

Ansv. utgivare: Toste Länne

Redaktion:

Barbro Wijma, Håkan Wasén,
Katarina Hammarström

E-post: redaktor@ostgotaspel.se

Slängpolska ut i fingerspetsarna...

Från vimlet på Folkmusikfestivalen - se sida 5!

Foto: Mats Larsson Kindeland

INNEHÅLL

ÖSF NYTT: Arkivet	2
ÖSF NYTT: Nytt tryckeri	3
Ledare: Julhälsning från Toste	3
Spelmanskryssning	4
Folkmusikfestival i Linköping	5

Himlatoner på ÖSF:s höstträff	6
Numrets låt	7
Adventstämman	7
Kalendarium	8
Inbjudan till Dufvastämman 2014	8

Senaste nytt hittar du som alltid på:
www.ostgotaspel.se

STYRELSE

Ordförande: Toste Länne, tel. 013-104024, 0708-541267, ordforande@ostgotaspel.se

Sekreterare: Barbro Wijma, tel. 013-162212, sekreterare@ostgotaspel.se

Kassör: Mats Ekman, tel. 013-152336, kassor@ostgotaspel.se

Ledamöter: Katarina Hammarström, Håkan Wasén.

Suppleanter: Per Eckerbom, Staffan Lensell, Tommy Jonsson.

ÖVRIGA FUNKTIONÄRER bl.a.:

Spelledare: Isabell Svärdmalm, 011-319876, spelledare@ostgotaspel.se

Medlemsärenden: Ingrid Åhrlin, tel 0707-740665, medlem@ostgotaspel.se

Arkiv, notbibliotek, försäljning: Hans Norberg, tel. 013-52536, hansnobe@passagen.se

Hemsidesansvarig: Staffan Lensell, webb@ostgotaspel.se

Östgotaspels redaktion: B. Wijma, redaktor@ostgotaspel.se, K. Hammarström, kaham@telia.com, H. Wasén, h.wasen@telia.com.

ÖSF NYTT:

Förbundets arkiv blir kvar på Linköpings föreningsarkiv

Förbundets arkiv står sedan 2009 i gott förvar i Linköpings föreningsarkiv, som har en modern arkivlokal som uppfyller alla krav, i Linköpings stadsbibliotek. Genom projektet som försökte starta ett östgötskt musikarkiv har vi fått helt gratis förvaring under den här tiden. Föreningsarkivet har varit väldigt frikostiga vilket vi får vara mycket tacksamma för.

Musikarkivprojektet har dock lagts ned så vi kan inte längre hänvisa till det för att få gratis arkivförvaring. På styrelsemötet i oktober beslutades att spelmansförbundet därför ska bli medlem i föreningsarkivet och betala avgift för arkivförvaringen, precis som övriga medlemsföreningar. Själva medlemskapet är gratis, det är utnyttjandet av plats i arkivet som kostar, närmare bestämt 300 kr per hyllmeter. Arkivmaterialet är alltså som tidigare i förbundets ägo, vi bara deponerar det för förvaring i föreningsarkivet.

Materialet i arkivet är nästan helt färdigordnat och kan nu få plats på fem hyllmeter, inspelningarna inräknade. Därför kommer förbundet att betala 1.500 kr per år fr.o.m. 2014 för att ha våra originalprotokoll, nothandskrifter, fotografier och inspelningar mm i säkert förvar. De delar som är tryckta noter eller kopior av nothandskrifter från andra arkiv, ingår i vårt notbibliotek och kommer att flyttas till annan förvaring.

Förvaringen av arkivet hos föreningsarkivet betyder också att medlemmarna lätt ska kunna ta del av materialet. Precis som förut kan du kontakta Hans Norberg eller Katarina Hammarström för att få kopior av (eller eventuellt låna) material i arkivet. När styrelsen har rätt ut med föreningsarkivet hur de nya lånerutinerna ska fungera kommer vi att skriva om det i Östgotaspel och på hemsidan. Tanken är att du som medlem ska kunna titta på materialet i forskarsalen på Linköpings stadsbibliotek. Förteckningen över arkivet finns på plats men också på förbundets hemsida. Där kan du upptäcka vilken guldgruva vi har!

Katarina Hammarström

ÖSF NYTT:

Nytt tryckeri för Östgöta-spel!

Från och med detta nummer trycks Östgötaspel på Stadsmissionens tryckeri där vi fått ett väldigt bra avtal för såväl tryckning

Ledare

2013 är nästan slut nu och det är redan december. Årets sommar har varit fantastisk, och möjligheterna till spel och dans stora. Hösten har också varit ljummen men blivit allt mörkare. Nu siar väderleksrapporterna att kyla och snö är på väg, och med julen i antågande känns det att det är dags; Staffansvisor och glittrande julpolskor har börjat dyka upp i sinnet nu när adventsstjärnorna är upphängda och lukten av glögg och nötskorpor kommer glidande från köket.

Under året som gått kan vi glädjas åt att vi förutom Lunnevads folkhögskola, har fått ytterligare en folkmusikutbildning som i höstas startade på folkhögskolan i Gamleby under ledning av Pelle Björnlert. Det är fantastiskt att regionen under de sista 2 åren utvecklats från ingen till två fina utbildningar. Jag hoppas att våra folkmusiker tar till vara möjligheterna och fortbildar sig så mycket det går!

Östergötland förärades under sommaren med ytterligare två Riksspelmän när Per Jensen från Rimforsa och Claes-Göran Ol-

som distribution. Redaktionen hoppas att försändelserna hem i brevlådan når sina läsare i oskadat skick också med den rutin vi nu prövar: att skicka utan kuvert och med adressetikett direkt på tidningen. Hör gärna av er om ni har synpunkter!

Hälsar redaktionen genom Barbro Wijma

son från Linköping spelade upp med säckpipa respektive nyckelharpa på Riksspelmansstämman i Tobo, stort grattis! I samband med Linköpings spelmansstämma hölls lokala uppspelningar för Zornjuryn där man kunde erhålla upp till och med ett bronsmärke, ett mycket lyckat initiativ som fick stort genomslag med många musiker som spelade upp. Stort grattis även till Marie Länne Persson som tilldelats 2013 års Kulturstipendium i Linköping för sitt arbete kring den unika folkmusikkatten med koppling till Slaka och Landeryd!

Pelle Fors-tävlingen, mästerskapet i sydöstsvensk folkmusik, som vi startade 2008 har lyft fram slängpolskan ännu mer än tidigare. 2012 hölls tävlingen på Korröfestivalen i Småland och i somras ägde den rum i Skåne. Nästa år går den av stapeln i Blekinge i samband med festivalen "Midvinterton".

Jag hoppas nu att alla tar vara på jullegheten och umgås så mycket det går med familj och goda vänner. Jag önskar eder alla en fröjdefull Jul och Gott Nytt År!

Toste

Dansglädje hör också julen till...

Från Folkmusikfestivalen i Linköping

Foto: Mats Larsson Kindeland

Spelmanskryssning

Spelmanskryssare på marsch genom Stockholm mot båten under ledning av Åke Persson

Världsrekord vid Vågspel på Östersjön!

Ett eller kanske två världsrekord blev resultatet när flera hundra spelmän och dansare samlades på Silja Galaxy för en spel-manskryssning fredagen den 20 september. Arrangörer var Bilda-föreningen, Folkrot, Silja och tidningen Land.

Sexton spelmanslag och artister som Pelle Björnert, Gunnel Mauritzon och Ninni och Leif Carr underhöll både spelkamrater och passagerare.

Spelmanskryssningen hade lockat flera hundra spelmän. Ett antal samlades först på Gärdet varefter man med skånespelmannen Åke Persson i spetsen marscherade ned till fartyget.

Hela fartyget fylldes med konserter och varen-da ledigt skrymsle med buskspel. Inte oväntat blev Båtsman Däck en av allspelslåtarna ombord. Rune Persson och Hans Norberg var några östgötar som trivdes långt in på natten med buskspelet.

Lördagen bjöd på kurs med bl.a. Pelle Björnert, danskurser och en mycket uppskattad

kurs i fiol teknik och fiolergonomi med Ninni Carr.

Lördagens slagnummer var världsrekordförsöket i långdans. Kryssningskommissionären James Johnsson, en av eldsjälarna bakom kryssningen, kunde räkna in 248 långdansare. Eftersom "svansen" hanns upp av de första långdansarna noterades även ett världsrekordförsök i ringdans med 247 personer och då stod ändå ett 30-tal spelmän och spelade.

Allt slutades med mäktigt allspel och en omröstning med ett entydigt Ja! till ny spel-manskryssning nästa år.

Text och Foto: Håkan Wasén

Världens första allspel upp och ned... ett riktigt vågspel!

Folkmusikfestivalen i Linköping 11 – 12 oktober

Årets rysare "Ska det bli någon folkmusikfestival i år?" fick sin lyckliga upplösning den 11-12 oktober då Linköpings Folkmusikfestival genomfördes till alla besökares och deltagares lycka! Platsen var i år Nationernas Hus, där också den allra första festivalen hölls år 2003. Anledningen till tveksamheterna kring årets festival var att Folkets Park, där man planerat att som vanligt förlägga festivalen, hade gått i konkurs. Trots det mindre utrymmet för i år hade man trollat fram 5 scener, varav 4 med större eller mindre (eller mycket mindre) dansyta framför. Akterna höll en genomgående hög kvalitet med både musik, dans och berättande på scenen. Schemat var snyggt "omlottlagt", vilket något dämpade frustrationen att inte kunna gå på allt. Lördagens workshop program var också varierat, spännande och av hög kvalitet. Som säkert redan framgått var det en riktigt härlig fest och man gick från den ena njutningen till den andra! Svårt är att lyfta

fram några specifika programpunkter bland alla från när och fjärran. Men en klar höjdpunkt var i alla fall Lusen Big Bands och Hoven Drovens gemensamma spel till dans. Ett möte som skedde i våras, mellan Linköpings universitets eget storband och folkrockkungarna Hoven Droven, smakade mer och det var härligt att kunna få njuta av konstellationens 2:a spelning på Folkmusikfestivalen. Två starka dansföreställningar med dels Residans och dels Ola Stinnerbom som också hade en jojkworshop, två skivsläpp; Ahlberg, Ek & Roswall och Anda, härliga danspass med Beata Bermuda, Bo Lyckligs orkester, pubbröj med Bister och alla, alla andra..... egentligen vill man bara säga "ingen nämnd och ingen glömd"....

Festivalgruppen har haft ett extra tufft år och det är bara att buga till jorden och hoppas dom laddar om till nästa år! Och uppmuntra alla som är sugna på att hjälpa till att göra Världen – och speciellt då Linköping – till en ännu bättre plats, att höra av sig till festival@folkmusik.nu.

Text och foto: Marie Länne Persson

Magiskt allspel och himlatoner på ÖSF:s höstträff ...

...i Norrköping 2013, som kommer att gå till historien för allspelet med Spiskroken.

Höstvädret var "på topp", d.v.s. regn och grått när Östergötlands spelmansförbund höll höstträff på Majblomman i Norrköping.

Besökarantalet hade gott kunnat vara bättre och de som inte kom har all anledning att ångra sig.

Det bjöds på först på andlig spis i form av just Spiskroken. Detta glada kapell som tagit sig an populärmusiken från Karl XII:s tid och till tidigt 1900-tal.

Man tog friskt från den samtida populärmusiken och resultatet är mycket svängigt.

Spiskroken, som består av Arne Blomberg, Margareta Höglund, Sören Olsson och Bernt Olsson, gav verkligen ifrån sig mycket spelglädje.

Arne Blomberg överraskade sedan alla närvarande genom att lyckas ringa till himlen och tala med spelmannen Artur Karlsson från Häradstorp i Risinge, (1913–1995) om en polska han gärna ville att Artur skulle lära ut till höstträffens besökare.

En mycket underhållande monolog, särskilt när Arne frågade om inte en annan legendarisk spelman, Carl August Lindblom född i Skedevi omkring 1820, kunde hjälpa till med en detalj i låten. Carl August Lindblom var murare till yrket men mest kringvandrande spelman som lämnat många anekdoter efter sig.

Arthur tycktes förklara att Lindblom inte var anträffbar i himlen!

- Va, är han därnere! Undrade Arne förvånat.

-VA! Är han inte där!! Beskedet om att Carl August Lindblom inte var i himlen utlöste stor förvåning när en himmelsk polska lärdes ut från "ovan där" av spelmannen Artur Karlsson via telefon till den jordiske spelmannen Arne Blomberg

Men han fick ett lugnande besked i himlatelefonen.

-Jasåå- han murar ugnar åt smådjävlar...

Och sedan fick Arthur spela för oss via sin "i Phone Heaven".

Efter lekamlig spis, mackor och kaffe samlades alla för allspel. Det blev mäktigt och klangfullt med bl. .a Erik och Katarina Hammarström, Jonathan Borgsjö och hela Spiskroken. Till detta kunniga spelmän från Folklekarne i Norrköping. Med två cittror och en bra akustik blev nog allspelet ett av de bästa man varit med om. Det spelades "nästan allting av vad som fanns i Östergötland med omnejd" i uppemot ett par timmar.

Så de som var med kunde skatta sig glada över en mysig och mycket musikalisk träff och åka hem med mycket musik i öronen.

Text och foto: Håkan Wasén

ÖSTGÖTASPEL VILL GÄRNA FÖRMEDLA HIMLATONERNA VIDARE TILL ALLA LÄSARE OCH ARTUR KARLSSONS HAMBOPOLSKA ÄR DÄRFÖR NUMRETS LÅT!

Numrets låt

Erik Pekkari ”drag(spels)plåster” på ad- ventsstämman i Jönköping

Äntligen tillbaka i Jönköpings museums vackra salar och Erik Pekkari drog med sitt dragspel många besökande spelmän.

Spelmän hade kommit från alla hörn i Sverige, och ett 10-tal från Östergötland för att spela det gemensamma arvet av låtar.

Stämman har varit utlokaliserad under det att museet genomgått en omfattande ombyggnad. Men Museet med sin mycket trivsamma miljö och många bra spelställen, har varit saknat. Allspelet med nya sköna låtar, som allspelsledaren Mats Thiger fört in, blev ett av de bättre med ett 30-tal spelmän på scenen.

Det stora ”drag(spels)plåstret” var konserten med Erik Pekkari från Värna. Han belönades 2012 med en av de finaste utmärkelserna en spelman kan få: Zorns guldmärke.

En enda person med ett par små dragspel fyllde hela konsertsalen till mer än sista plats.

Dagen fortsatte sedan med spel, spel och åter spel. Som vanligt var det som att vandra i en trädgård av musik. Vid den flammande brasen mycket populärt, en hel del ”kultis” och bra komp. I salarna öar av slängpolskor och svårmodiga låtar från norra Sverige.

Nästa gång fyller stämman 30 år och vi får hoppas att ett stort antal spelmän från Östergötland inte missar tillfället att gratulera i ord och toner.

Håkan Wasén

Erik Pekkari fyller upp rummet med små instrument och stort spel.

Foto:
Klaas
Wijma

ÖSTGÖTASPEL 2013 nr 4

KALENDARIUM

Större evenemang i vår närhet:

"Stormsteg"
konsert och dans
2014 - 02-01 kl. 19.00
Kulturhuset Spira, Jönköping

Spelmansstämma till Åke
UFO's minne
2014 -03-01 kl. 13.00
Tranås hembygdsgård

Spelstuga vid Tuna
2014 - 01 - 04 kl. 16.00
Tuna församlingshem utanför
Nyköping

Spelmansstämma i Eskils-
tuna
2014 - 03 - 01 kl. 14.00
KFUM:s lokaler, Kriebsensg.
13.

Folkmusik i Linkö- ping

ordnar också mindre kon-
serter, danskvällar, folkmu-

sikkafeer - se
info@folkmusik.nu

Konsert & danskväll
2014 - 02 - 01 kl. 19.00
Maria Jonsson och Daniel Pet-
tersen
Fontänen, Västra Vägen 32

Folkmusikcafé
2014 - 02 - 05 kl. 19.00
Visstuga med dans till spel-
lista i Hemslojdens lokal,
Läroverksg. 7, Linköping

Menuettfokus på Petter Dufvastämman!

Förberedelserna pågår för fullt inför Petter Dufvastämman som kommer att äga rum 9-11 maj 2014 i Gunnebo. Det blir ett liknande upplägg som tidigare år med gammeldanskväll på fredagen, allspel och loppis i Verkebackes hamn, Dufvakonsert, allspel, buskspel och spellista under lördagen samt låtkurser. Det blir också folkmusik i traktens kyrkor. Under stämman kommer vi att lyfta fram den folkliga menuetten och anordnar därför en danskurs i menuett. Bosse och Gina Nyander från Helsingborg kommer att lära ut skånsk menuett till Karin Wallins fina spel. Från Danmark kommer folkmusikgruppen Rasmus som med Bent Melvej som instruktör kommer att lära ut dansk menuett. Vi räknar med ett stort intresse för denna höjdarkurs. Menuetten

som är rikligt representerad i Petter Dufvas notbok kommer också att lyftas fram under låtkurserna. Som kursledare i låtkurserna har vi fantastiska spelmän såsom Erik Pekari, Pelle Björnlert, Eva Blomquist Bjärnberg, Kalle Almlöf, Peter "Puma" Hedlund och Ulf Störling. Information kan man hitta på Smålands Spelmansförbunds hemsida <http://smalandsspelmansforbund.se/kalendarium/>. Vi hälsar alla östgötska spelmän och dansare hjärtligt välkomna till Gunnebo och till nästa års Petter Dufvastämman!

Peter Peder-
sen / Tjust
Spelmanslag

Skicka gärna in uppgifter på aktiviteter som kan intressera läsarna till: redaktor@ostgotaspel.se. Annonser på hemsidan - kontakta: webb@ostgotaspel.se. På hemsida, www.ostgotaspel.se finns de senaste uppdateringarna. Nästa Östgotaspel kommer i december. Deadline för bidrag: 1.2.